

Nr. 5, 05.03.2024

NYHEDSBREV

Randers Kommunes afværgende indsats ved skadesstedet Nordic Waste

Kære dig, der bor i Ølst

Hermed 4. udsendelse af nyhedsbrev vedr. situationen ved Nordic Waste.

Indhold:

1. Nyt om sundhed
2. Bustransport
3. Nyt om situationen ved Nordic Waste

NYT OM SUNDHED

Dialoggruppen i Ølst har understreget, at I alle har et stort behov for at finde ud af, hvordan sundhedstilstanden er for jer, der bor tæt ved skadesstedet – det vil sige hele Ølst. Samtidig efterspørger dialoggruppen på vegne af alle borgere en konkret vejledning og information om microfiller. Det er ikke kommunen, som er myndighed for dette. Derfor har kommunaldirektør og sundhedschef i Randers Kommune haft møde med direktøren for Styrelsen for Patientsikkerhed og cheflægen for Arbejdsmedicinsk Afdeling på Aarhus Universitetshospital.

Vejledning fra Styrelsen for Patientsikkerhed på vej

Kommunen har bedt Styrelsen for Patientsikkerhed om at få en udtalelse i forbindelse med jordskredet – både om, hvad der sker, hvis man kommer

i berøring med jorden, er der risiko for indånding, kan borgere i Ølst være blevet udsat for indhold af skadelige stoffer gennem indånding af luft med spor af microfiller, hvad med dyrkning af grøntsager, legende børn osv? Og hvad sker der, hvis man rører, bader i eller drikker overfladevandet. Og hvad nu hvis overfladevand ender i haver – kan man så dyrke grøntsager? Styrelsen siger, at det kræver, at man har et meget grundigt kendskab til microfiller og hvor det er placeret. Der er derfor også sendt en række beskrivelser til styrelsen. Kommunen sendte brev og grundige beskrivelser den 1. marts og venter nu på svar. Så snart vi har det, får I som borgere også svaret.

Du kan se kommunens brev til Styrelsen for Patientsikkerhed på kommunens hjemmeside www.randers.dk/nordicwaste under punktet Ølst

---

INFO OG KONTAKT

www.randers.dk/nw

kommunikation@randers.dk

Randers Kommune

Adgang til Arbejdsmedicinsk Afdeling

Randers Kommune har indgået en aftale med Arbejdsmedicinsk Afdeling på Aarhus Universitetshospital om, at borgere, der føler sig syge eller oplever helbredsmæssige gener, kan gå til sin egen praktiserende læge, som ekstraordinært kan henvise til Arbejdsmedicinsk klinik hvis der er behov for det. Arbejdsmedicinsk Afdeling har garanteret, at alle praktiserende læger er orienteret om ordningen. Føler du symptomer eller gør dit barn, så søg din egen læge, som kan henvise videre. Arbejdsmedicinsk Afdeling er egentlig specialiseret i at undersøge patienter for om en sygdom skyldes påvirkninger på arbejdspladsen. Det kan være påvirkninger som fx er kemiske, fysiske, biologiske, psykiske eller fysiske. Og der er i denne særlige situation lavet en undtagelse, sådan at borgere i Ølst også kan komme på Arbejdsmedicinsk Klinik.

Sundhedsundersøgelse

Tilbage meldingen fra Styrelsen for Patientsikkerhed er, at det er vanskeligt at lave en folkeundersøgelse, når der ikke er en viden om hvor længe den enkelte er blevet udsat for en påvirkning. Men det ændrer ikke på, at der fortsat er et stort ønske i Ølst om at få en undersøgelse.

Den politiske følgegruppe for situationen i Ølst, som består af byrådsmedlemmer fra Randers Byråd, vil derfor drøfte spørgsmålet den 14. marts og vil invitere relevante fagpersoner.

BUSTRANSPORT

På møde med dialoggruppen i Ølst torsdag 29. februar blev bustransport drøftet. Der var et ønske om at få et busstop med bus 118 i Ølst. Det har Randers Kommune drøftet med Midttrafik. Tilbage meldingen er, at et stop vil medføre 7-8 km ekstra rute og at det er ikke hensigtsmæssigt for en højfrekvent pendlerbus mellem Randers og Aarhus. Randers Kommune er ikke beslutningstager på rute 118. Derfor foreslår Randers Kommune, at vi i stedet ser på muligheder for at løfte serviceniveauet indenfor egen drift. Oplands-bybus (linje 16) kører i skoledistriktet til folkeskolerne i Vorup og Krstrup og har forbindelse til Randers by. Det er en bybus, som alle kan benytte. I starten af februar blev ruten suppleret med tidlig morgenafgang og yderligere tre morgenture til Randers. Og om eftermiddagen

er der afgang 1 gang i timen. Det er også muligt at bruge flexitur til lav takst, hvis det er til og fra et knudepunkt. Det gælder også udenfor Randers Kommune. I Randers Kommune er der i dag knudepunkter ved Langå Station, Randers Station, Busterminalen, Borgerservice, Sundhedshuset og Sygehuset og i alle byer over 100 indbyggere.

Dialoggruppen har foreslået at linje 1A som kører fra busterminal til Randers Storcenter evt. kan udvides til at køre forbi Ølst. Det er nu ved at blive undersøgt om det er muligt.

Den politiske følgegruppe vil drøfte kollektiv trafik for Ølst-området den 14. marts.

NYT OM SITUATIONEN VED NORDIC WASTE - GÅR IND I NY FASE

Nordic Waste-situationen bevæger sig nu fra akut fase og ind i en ny fase, hvor en række mulige afværge-løsninger på vejen videre frem skal drøftes og vedtages politisk.

Skal jorden på Gl. Århusvej køres tilbage på matriklen? Hvor skal jorden, som lige nu ligger i Tirstrup køres hen? Hvordan kan microfilleren ved Nordic Waste blive indkapslet? Og hvordan kan overfladevandet håndteres bedst muligt? Det er blot nogle af de spørgsmål, som den politiske følgegruppe for Nordic Waste blev præsenteret for mandag aften. Samtidig blev fire mulige scenarier for Alling Ås forløb gennemgået.

Der er fortsat mange uløste problemstillinger i Nordic Waste-sagen, som Randers Kommune arbejder intenst med i samarbejde med Miljøstyrelsen. På mandagens møde blev midlertidige afværge-løsninger præsenteret for den politiske følgegruppe for Nordic Waste. Løsninger der skal drøftes og endeligt besluttes i byrådet.

”Den fase i sagen, vi er ved at tage hul på kræver, at vi tænker os grundigt om og, at løsninger drøftes, så vi kan træffe gode og velovervejede beslutninger. Vi er stadig et stykke fra en permanent løsning, men det er godt nyt, at vi kan bevæge os fra en akut fase og ind i en mellempriode,” siger Torben Hansen, borgmester i Randers Kommune.

Fire scenarier for Alling Å

”Da jordskredet ligger stille, er vi nu i en situation, hvor vi kan begynde at forberede permanente løsninger for en genopretning af Alling Å. Her ser vi først og fremmest på muligheden for at genoprette Alling Å i den oprindelige Ådal, men vi arbejder også med andre løsninger. Vi har et andet scenarie, der handler om at grave en ny Alling Å ind gennem bakken og et tredje scenarie, hvor vi graver Alling Å uden om bakken. Endeligt bringer vi også en fjerde løsning i spil, hvor den del af Alling Å, der ligger før Nordic Waste omdirigeres til Vissing Bæk. Løsningerne er alle sammen dyre, og derfor vil alle de mulige løsninger også blive præsenteret for følgegruppen, udvalg og byråd, der i sidste ende skal træffe beslutningen om, hvad den permanente løsning for Alling Å skal være,” siger Jesper Kaas Schmidt, kommunaldirektør i Randers Kommune.

For alle scenarier gælder, at indtil det bedste scenarie er valgt, så skal åen fortsat pumpes gennem rør.

Et såkaldt scenariekatalog, der beskriver løsningerne i detaljer, er under udarbejdelse.

Natur kan løse problem

Udover åens forløb er der et behov for at etablere en samlet løsning for håndtering af overfladevand, der sikrer, at der ikke løber forurenede vand i åen og ud i området.

”Her og nu skal vi selvfølgelig håndtere de store mængder af overfladevand, vi fortsat har placeret i bassiner både ude ved Nordic Waste og i bassiner andre steder. Her er målet, at vi hurtigst muligt frigør Vandmiljø Randers’ bassiner og i stedet anvender det nye bassin ved Assentoft. Dernæst skal bassinerne inde på Nordic Waste grunden tømmes for at mindske risikoen for jordskred,” siger Jesper Kaas Schmidt. Og det arbejde kan gå i gang, når bassinet på Virkevangen i Assentoft står klar.

Alt overfladevand skal fremover renses i mobile renselanlæg, inden det køres væk fra Nordic Waste. Og det kommer dermed også til at være forrenset vand, som kommer til Assentoft.

”Dernæst skal vi afklare, hvordan vi kan etablere græs, træer og natur ved jordskredet, som både kan understøtte, at overfladevand ikke bare løber hen

over jorden og risikerer at forurene, og bidrage til at tage noget af vandtrykket af de dybere dele af jorden i området,” siger Jesper Kaas Schmidt.

Det aktuelle arbejde går fortsat på at etablere bassiner til opbevaring og håndtering af overfladevand. Regnvejr udfordrer bassinerne, så arbejdet med at etablere sikkerhedsbassin ved E45 har haft stort fokus, og nu er de sidste forberedelser i gang for at gøre bassinet i Assentoft klar til brug. På den måde kan bassinerne ved Nordic Waste tømmes.

60.000 tons jord skal flyttes

For øjeblikket ligger ca. 60.000 tons jord ved Tirstrup. Det er kørt væk fra jordskredet. Cirka halvdel af jorden har et højt indhold af barium.

”Her ses på forskellige muligheder for at komme af med jorden. Det kan være til Norge, til Randers Havn eller måske tilbage på Nordic Wastes grund. Men det forudsætter at man kan få miljøgodkendelse til det,” siger Jesper Kaas Schmidt. Den anden halvdel af jorden som ikke indeholder forhøjet værdi af barium, er i kategorien lettere forurenede jord og kan muligvis også køres til Randers Havn.

Jord væk fra vejen

Cirka 90.000 tons jord er skredet ud over Gl. Århusvej. Som en del af afværgeforanstaltningen er det ved at blive undersøgt om jorden kan køres tilbage på matriklen. Derfor er Randers Kommune ved at få udarbejdet en projektbeskrivelse og efterfølgende få prisberegnet og sat opgaven i udbud.

”Her er det vigtigt, at kommunens rådgiver og GEUS får afklaret om områdets tilstand kan bære, at der føres jord tilbage og hvor meget. Der vil først blive flyttet jord, når vi har helt styr på, hvordan det kan lade sig gøre, uden at det sætter jord i bevægelse,” siger Jesper Kaas Schmidt.

Inddækning af microfiller

Samtidig arbejder Randers Kommune også på, om microfilleren kan kapsles inde, så støv minimeres og det undgås, at overfladevandet bliver forurenede af filleren.

”Det er alle løsninger, som vi har brug for eksperter til at bidrage til, og hvor det er politiske beslutninger, hvad der skal ske,” siger Jesper Kaas Schmidt.